

øve Evang, hvor man tidligere optraadte med Frivillighed. Dette er et Forhold, jeg kun nævner incidenter, idet mangfoldige andre Indvendinger kunne gøres med Hensyn til Herreds-Kapitelstarts Ansættelse. Jeg skal endnu kun med et Par Ord oplyse min Stilling til Sagen. Errede Medlemmer maa intet Dieblit tro, at der har foreligget mig nogen Mindretalsudtalelse i denne Sag. Jeg modtog af Udvalgets ærede Ordfører et Blad, hvorpaa der stod de nu af Textallet stillede Vindringsforslag, men nogen Udtalelse om, at der fandtes en fra Mindretallets Side fremkommen bestemt Udtalelse, forelaa der ikke for mig, og jeg kunde altsaa ikke se, at der var fremkommet Noget fra et Mindretals Side, som kunde være Gjenstand for Støtte fra min Side eller Fremme ved Hjælp af mig. Dernæst skal jeg erindre om, at det ikke, naar Medlemmer i Salen ville indbringe Forslag, er min Sag at rette dem og at gøre dem til mine Forslag for derpaa at lade dem underkaste Kritik eller blive slaaede ihjel her som mine; men jeg maa bestemt fordrø, at de, der ville indbringe private Forslag, maa finde paa at gøre det saaledes, at de kunne finde baade dette Things og det andet Things og Regjeringens Tilslutning. Jeg skal da til enhver Tid yde mine bona officia i den Henseende, naar der tages dog nogenlunde rimelig Hensyn til de Ytringer, der ere fremkomne fra mig paa Regjeringens Vegne. Da jeg intet foresandt i den Henseende, og da jeg ikke kjendte Forslag om Andet end om Herreds-Kapitelstarten, forelaa der ingen Opfordring for mig til at influere paa en Stilling, som laa udenfor, hvad jeg kunde indlade mig paa. Mig forekommer det, at det fra flere Sider er tilstrækkeligt oplyst, at der ikke her foreligger noget Modent, Noget, man kan slutte sig til og vedtage i den Stikelse, hvori det foreligger. Man vil gjøre Retfærdighed ved at prøve Forsøg, om hvis Resultat man aldeles ikke har nogen Mening. Man kjender ikke, hvem der eier Tienden, eller hvorledes Forholdet er mellem Priserne paa de solgte Tiender og Kapitelstarten; man har kun Lyst til at afvikle Forholdet. Denne deler jeg med Mindretallet og Thinget, men man maa selvfølgelig ikke af Lyst til at forebringe en Sag gjøre det paa en umoden og endnu mindre paa en mindre retfærdig Maade.

N. Andersen: Det er ganske vist, at vi have Lyst til at faae Sagen ordnet paa den foreslaaede Maade, og at vi ogsaa have haat den Tro, at det ikke er saa vanskeligt, thi fra Begyndelsen, da den store Tiendeafsløsningslov udkom, var Sagen stillet saaledes, at Tiendehænderne kunde vælge, paa hvilken Maade de vilde udrede Tienden, og naar det dengang kunde overlades dem, var det ikke nogen stor Urimelighed at vente, at der ogsaa nu skulde kunne træffes Overenskomst om, at Tienden blev betalt i Penge, hvor de Vedkom-

mende havde valgt at erlægge den i Korn. Den ærede Minister siger, at man veed slet ikke, hvad en Herreds-Kapitelstart vil føre til. Man maa dog forudsætte, at den vil føre til at blive et Udtryk for Gjennemsnitsprisen i hvert Herred. Det er det, vi vente, og have Grund til at vente, thi hvorledes skulde den kunne blive Andet, naar alle Indberetningerne fra Herredet lægges sammen i de Maaned, der ligge til Grund for Kapitelstartens Ansættelse, saa jeg tror ikke, man behøver at være i stor Tvivl om, hvad der vil komme ud af det. At det kan og vil føre til, at Byerne ville blive betalte høiere og lavere paa de forskjellige Steder, er netop det, man har tilfattet at opnaa, og den ærede Minister har netop ogsaa forlangt, at der paa nogle Steder kunde gives mere, paa andre Steder mindre end den gjældende Kapitelstart. Den ærede Minister stiller den Fordring til Forslagsstillere, som ville fremkomme med Forslag i dette Thing, at de skulle være i Stand til at skaffe Forslagene tilstede i en saadan Stikelse, at de kunne vinde baade Regjeringens og det andet Things Tilslutning; men det er virkelig for stor en Fordring, den ærede Minister stiller, den kan ingen Forslagsstiller i dette Thing fyldestgjøre, thi Ingen er istand til at meddele de Oplysninger, som i mangfoldige Tilfælde, og navnlig i dette, udfordres, ingen Andre end den ærede Regjering er istand dertil. Der var for nogle Aar siden et meget indflydelsesrigt Medlem her i Thinget, Oberst Eschering, som sagde ved mere end een Leilighed, at et saadant Forslag maatte egentlig fra Regjeringens Side mere betragtes som en Forespørgsel end som et Forslag. Det kommer frem, at man ønsker den og den Reform fremmet, og saa er det Regjeringens Pligt, naar den ellers Intet finder at erindre mod Principet i det fremkomne Forslag, ved de Oplysninger, som den er istand til at bringe tilveie, at bidrage Sit til at faae det gennemført. Men det kan ikke forlanges, at noget Medlem her i Thinget skal kunne skaffe alle de Oplysninger tilveie, som kun Regjeringen kan skaffe, saa vi maa frabede os, at der stilles en saadan Fordring til os; thi den kan ikke og har aldrig kunnet opfyldes fra de vedkommende Medlemmers Side ved Brug af det private Initiativ. — Jeg vil overfor den ærede Ordfører sige, at det ganske vist er ønskeligt, at man kunde bestemme i Loven, hvorledes der skulde forholdes med Opmaalet; men det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Steffensen) og jeg ere komne til det Resultat, at det ikke kan stilles ens overalt, idet Forholdene ere udviklede saaledes, at det maa afgøres forskjelligt paa de forskjellige Steder, og derfor have vi ikke troet at kunne være med til i Loven at foreskrive, hvorledes dette Forhold skulde afvikles paa de forskjellige Steder; naar der Intet staar i Loven derom, bliver Følgen den, at det vil blive afgjort efter den gjældende Ret, efter de Forhold,